

ANALÝZA

18. 5. 2017

Zahraniční obchod se Spojeným královstvím

Spojené království patří dlouhodobě mezi významné obchodní partnery České republiky. V období mezi roky 2005 až 2016 se co do velikosti obratu umísťovalo v první desíctce států, s nimiž nejvíce obchodujeme. Od vstupu ČR do Evropské unie vzájemný obchod s výjimkou roku 2005 a roků hospodářské stagnace (2008 a 2009) neustále roste.

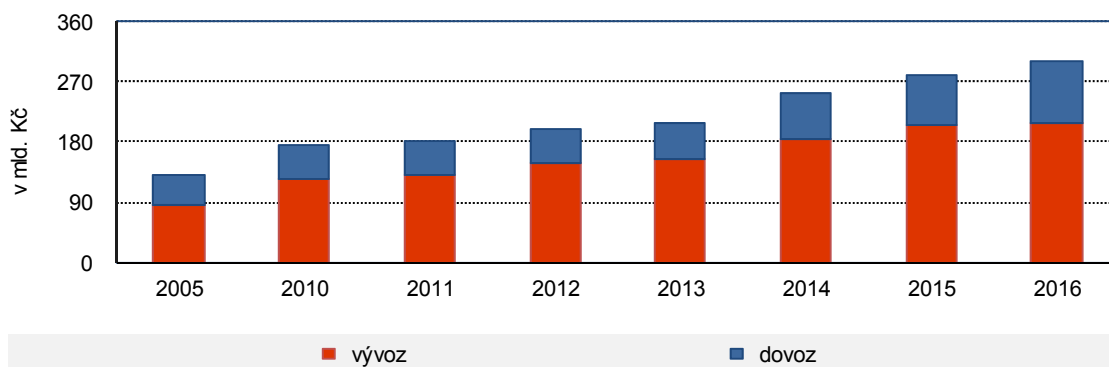
Analýza o vývoji zahraničního obchodu České republiky se Spojeným královstvím vychází z dat, která jsou zpracována na základě metodiky zahraničního obchodu v přeshraničním pojetí, která vypovídá výhradně o fyzickém pohybu zboží přes hranice bez ohledu na to, zda dochází k obchodu mezi českými a zahraničními subjekty. Do vývozu a dovozu jsou tak zahrnovány i transakce nerezidentů, které nemají na území České republiky sídlo. Statistické údaje jsou však mezinárodně srovnatelné a mohou sloužit jako indikátor vývoje hodnoty obchodu.

Tabulka 1 Zahraniční obchod ČR se Spojeným královstvím

	2005	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016
	v mld. Kč							
Obrat	131,4	174,1	181,0	199,3	206,8	252,2	280,6	300,0
Vývoz	86,5	124,9	130,2	147,1	153,4	184,0	206,2	207,0
Dovoz	44,9	49,2	50,8	52,2	53,4	68,1	74,5	93,0
Bilance	41,6	75,8	79,4	94,9	100,0	115,9	131,7	114,0

V roce 2016 dosáhl **obrat** zahraničního obchodu České republiky se Spojeným královstvím hodnoty 300,0 mld. Kč, což byl ve srovnání s rokem 2005 více než dvojnásobek. Z celkového českého obchodu s Británií dlouhodobě tvoří ze dvou třetin export a z jedné import. Podíl Spojeného království na celkovém obchodu Česka v uvedeném období vzrostl jen nepatrně (z 3,6 % na 4,0 %).

Graf 1 Obrat obchodu ČR se Spojeným královstvím



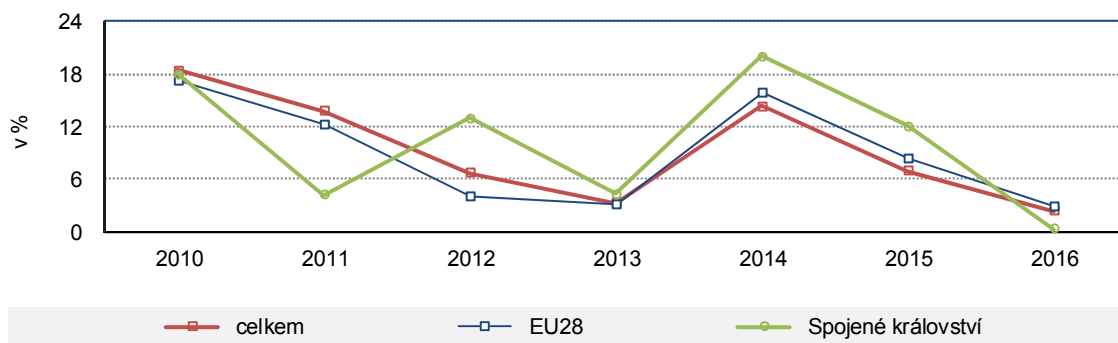
ANALÝZA
Tabulka 2 Podíl Spojeného království na celkovém vývozu a dovozu ČR

Podíl	2005	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016
	v %							
na vývozu	4,6	4,9	4,5	4,8	4,8	5,1	5,3	5,2
na dovozu	2,5	2,0	1,9	1,9	1,9	2,1	2,1	2,7

Ve **vývozu** České republiky si Spojené království udržovalo stabilně pátou pozici a od roku 2014, kdy předběhlo Francii, představuje naši čtvrtou největší vývozní destinaci. Podíl českého vývozu do Spojeného království na celkovém vývozu České republiky se v letech 2005 až 2016 pohyboval v rozmezí 4,5 % až 5,3 %. V roce 2016 představoval vývoz do Spojeného království 5,2 % celkového exportu České republiky.

Tabulka 3 Vývoz České republiky

	2005	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016
	v mld. Kč							
Celkem	1 868,6	2 532,8	2 878,7	3 072,6	3 174,7	3 628,8	3 883,2	3 976,0
do EU28	1 607,5	2 134,9	2 398,1	2 495,7	2 573,0	2 982,0	3 231,2	3 325,4
do GB	86,5	124,9	130,2	147,1	153,4	184,0	206,2	207,0

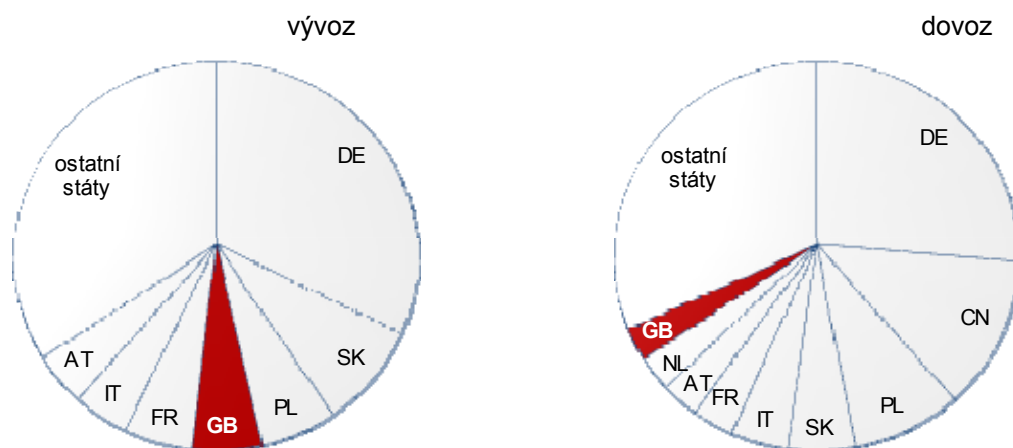
Graf 2 Meziroční změny vývozu

Tabulka 4 Pořadí jednotlivých států ve vývozu ČR¹

	2005	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016
1.	DE	DE	DE	DE	DE	DE	DE	DE
2.	SK	SK	SK	SK	SK	SK	SK	SK
3.	AT	PL	PL	PL	PL	PL	PL	PL
4.	PL	FR	FR	FR	FR	GB	GB	GB
5.	FR	GB	AT	GB	GB	FR	FR	FR
	GB (6.)		GB (6.)					

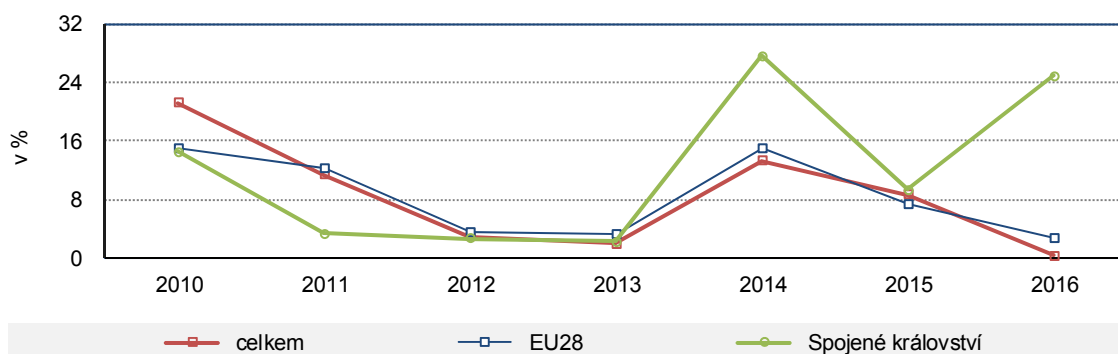
¹ AT- Rakousko, DE – Německo, FR – Francie, GB – Spojené království, PL – Polsko, SK - Slovensko

ANALÝZA

Český vývoz do Spojeného království se od vstupu České republiky do Evropské unie² zvýšil dvaapůlkrát. V roce 2016 dosáhl hodnoty 207,0 mld. Kč, což bylo jen o 0,4 % více než v předchozím roce. Relativní meziroční změny českého vývozu do Spojeného království jsou v průběhu let značně nevyrovnané. Pohybují se v rozmezí poklesu o 5,9 % a 11,0 % v letech 2008 a 2009 až po přírůstek 20,0 % a 23,2 % v letech 2014 a 2007.

Graf 3 Zahraníční obchod ČR s vybranými státy v roce 2016

Tabulka 5 Dovoz ČR v letech 2005 až 2016

	2005	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016
	v mld. Kč							
Celkem	1 830,0	2 411,6	2 687,6	2 766,9	2 823,5	3 199,6	3 477,0	3 489,4
z EU28	1 310,9	1 530,1	1 718,8	1 779,6	1 840,9	2 119,7	2 276,6	2 339,7
z GB	44,9	49,2	50,8	52,2	53,4	68,1	74,5	93,0

Graf 4 Meziroční změny dovozu


² Evropská unie – EU28: Belgie, Bulharsko, Česká republika, Dánsko, Estonsko, Finsko, Francie, Chorvatsko, Irsko, Itálie, Kypr, Litva, Lotyšsko, Lucembursko, Maďarsko, Malta, Německo, Nizozemsko, Polsko, Portugalsko, Rakousko, Rumunsko, Řecko, Slovensko, Slovinsko, Spojené království, Španělsko, Švédsko.

ANALÝZA

Pokud jde o dovoz v dlouhodobém měřítku, zaujímá Spojené království jedenáctou až čtrnáctou příčku celkového českého dovozu, v roce 2016 ale bylo již naším devátým největším partnerem. Na celkovém českém dovozu se britské zboží dlouhodobě podílí jen asi 2 %, v roce 2016 to bylo 2,7 %. V tomto roce byl zaznamenán také poměrně vysoký meziroční růst, a to o 24,9 %. Celkový britský dovoz do České republiky ve srovnání s rokem 2015 vzrostl o 18,5 mld. Kč na 93,0 mld. Kč.

Tabulka 6 Pořadí jednotlivých států³ na dovozu ČR

	2005	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016
1.	DE	DE	DE	DE	DE	DE	DE	DE
2.	RU	CN	CN	CN	CN	CN	CN	CN
3.	SK	PL	PL	PL	PL	PL	PL	PL
4.	CN	RU	SK	SK	SK	SK	SK	SK
5.	PL	SK	RU	RU	RU	IT	IT	IT
	GB (12.)	GB (13.)	GB (13.)	GB (14.)	GB (13.)	GB (12.)	GB (13.)	GB (9.)

Pro zahraniční obchod České republiky se Spojeným královstvím v přeshraničním pojetí je charakteristická dlouhodobě kladná bilance s meziročními přírůstky. Výjimkou jsou pouze roky 2008, kdy zůstala bilance zhruba stejná jako v předešlém roce, a 2016, kdy došlo vlivem vyššího růstu dovozu k meziročnímu poklesu aktiva o 17,7 mld. Kč. V roce 2016 dosáhl přebytek zahraničního obchodu České republiky se Spojeným královstvím 114,0 mld. Kč oproti 131,7 mld. Kč v roce 2015, kdy bylo saldo historicky nejvyšší.

Zbožová struktura zahraničního obchodu podle SITC⁴
Tabulka 7 Zbožová struktura obchodu ČR se Spojeným královstvím

SITC	Vývoz			Dovoz		
	v mil. Kč					
	2005	2012	2016	2005	2012	2016
Celkem	86 464	147 084	206 995	44 907	52 186	93 038
potraviny a živá zvířata	1 300	3 370	4 334	860	2 178	3 126
nápoje a tabák	460	866	1 126	328	451	788
suroviny nepoživatelné	900	727	866	393	583	737
minerální paliva, maziva	333	1 791	1 552	196	2 086	856
živočišné a rostlinné oleje	1	38	708	4	24	132
chemické výrobky	2 308	3 704	5 741	8 129	12 338	14 971
polotovary a materiály	14 501	17 679	22 343	9 507	8 700	13 609
stroje a dopravní prostředky	53 947	99 909	144 769	20 894	20 861	50 241
průmyslové spotřební zboží	12 712	18 825	25 339	4 596	4 940	8 023
ostatní komodity	3	176	217	1	24	554

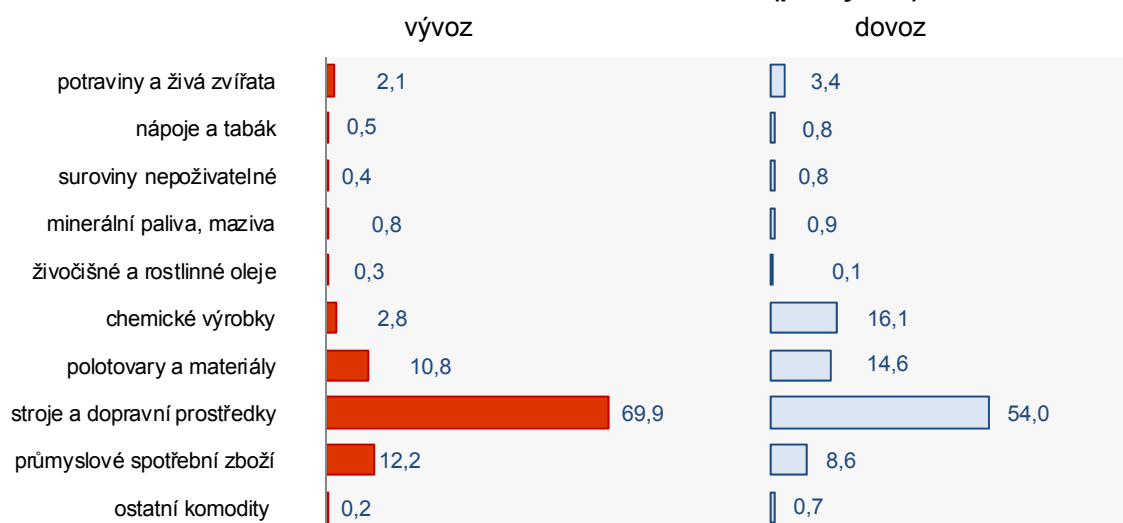
³ CN - Čína, DE - Německo, GB - Spojené království, IT - Itálie, PL - Polsko, RU - Ruská federace, SK - Slovensko.

⁴ Standardní mezinárodní klasifikace zboží.

ANALÝZA

Ve zbožové struktuře českého **vývozu** podle tříd SITC do Spojeného království dominují stroje a dopravní prostředky, jejichž podíl tvoří dlouhodobě více než dvě třetiny celkového českého vývozu do této země. V roce 2016 to bylo téměř 70 %. K dalším významnějším komoditním třídám patří průmyslové spotřební zboží (12,2% podíl v roce 2016 z 14,7 % v roce 2005) a polotovary a materiály (10,8 % v roce 2016 oproti 16,8 % v roce 2005).

Graf 5 Zbožová struktura obchodu s GB v roce 2016 (podíly v %)



Vývoz **strojů a dopravních prostředků** z Česka do Spojeného království se za posledních deset let více než zdvojnásobil a v roce 2016 dosáhl 144,8 mld. Kč. V této zbožové třídě připadá dlouhodobě největší díl (46,4 % v roce 2016) na silniční vozidla. Jejich vývoz se od roku 2005 zvýšil téměř čtyřnásobně na 67,2 mld. Kč v roce 2016. Dalšími významnými komoditami jsou výpočetní technika (s podílem 13,7 %), elektrická zařízení a přístroje, telekomunikační zařízení (viz graf 6).

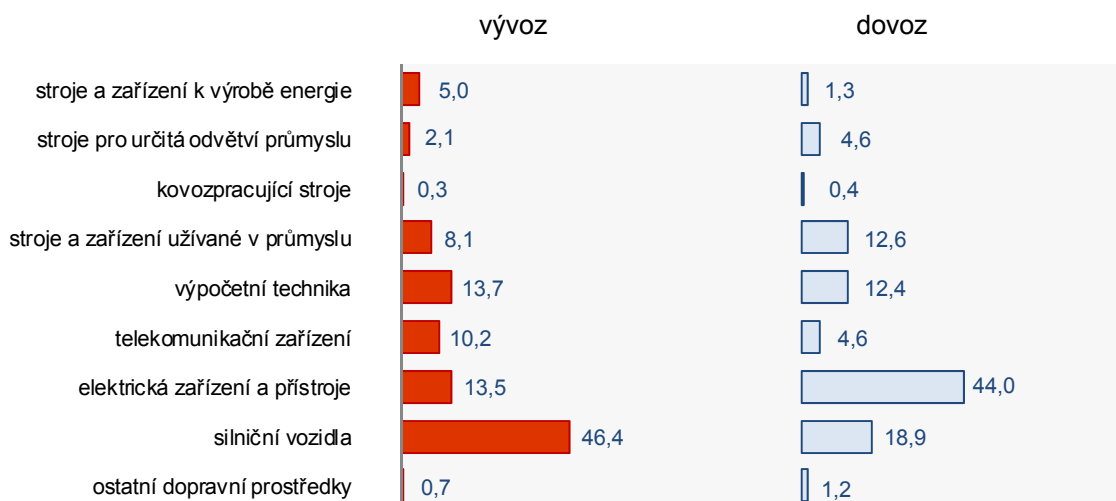
V roce 2016 vyvezla Česká republika do Spojeného království **spotřební průmyslové zboží** v hodnotě 25,3 mld. Kč, z čehož největší část tvořily hračky, média pro záznam zvuku a obuv.

Nejvýraznější položky vývozu **polotovarů a materiálů** (22,3 mld. Kč) byly kovové výrobky a pneumatiky. Ve vývozu **chemických výrobků** (5,8 mld. Kč) měly největší zastoupení léčiva a farmaceutické výrobky (2,4 mld. Kč v roce 2016) a plastické hmoty v neprvotních formách. Z třídy **potraviny** vyvážíme do Británie především výrobky z obilnin a cukrovinky.

Stejně jako u vývozu stojí na prvním místě **dovozu** ze Spojeného království do České republiky **stroje a dopravní prostředky**. Jejich zastoupení na celkovém českém dovozu z této země vzrostlo v roce 2016 na 54,0 % ze 46,5 % v roce 2005. Podíl na celkovém českém dovozu klesá naopak u chemických výrobků (16,1 % v roce 2016), polotovarů a materiálů (14,6 % v roce 2016) i průmyslového spotřebního zboží (8,6 %). Podíl dovozu potravin a živých zvířat od roku 2011 osciluje okolo tří a čtyř procent (3,4 % v roce 2016).

ANALÝZA

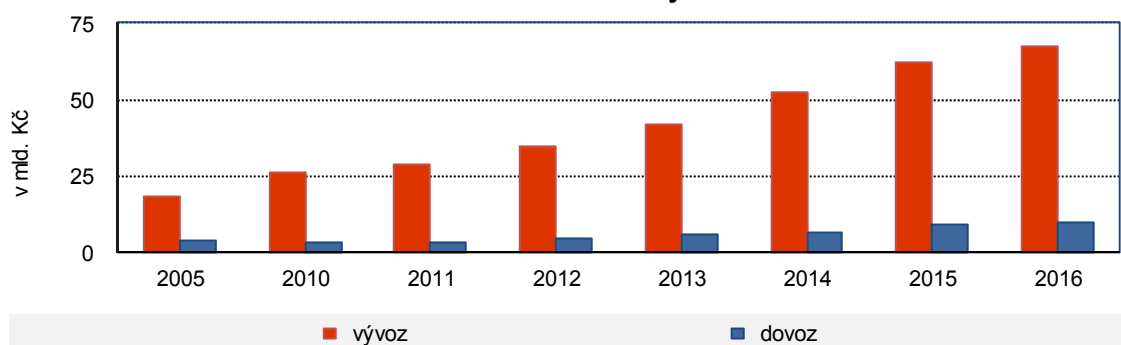
Graf 6 Obchod Česka s GB a stroji a dopravními prostředky v roce 2016 (podíly v %)



Dovoz **strojů a dopravních prostředků** od roku 2005 vzrostl více než dvojnásobně a v roce 2016 dosáhl 50,2 mld. Kč. Na tomto dovozu se dlouhodobě nejvíce podílejí elektrická zařízení, přístroje a spotřebiče a silniční vozidla.

Britský dovoz **elektrických zařízení, přístrojů a spotřebičů** na celkovém dovozu strojů a zařízení do České republiky se dlouhodobě podílí asi 20 %, v roce 2016 se tento podíl zvýšil na 44,0 % (22,1 mld. Kč). Dovážely se především elektronické integrované obvody - procesory a řídicí jednoty, též kombinované s paměťmi, měniči, logickými obvody. Dovoz **silničních vozidel** (včetně náhradních dílů) dosáhl v roce 2016 téměř 9,5 mld. Kč.

Graf 7 Obchod Česka s GB a silničními vozidly



Dovozu **chemických výrobků** ze Spojeného království do České republiky dominují léčiva a farmaceutické výrobky (např. léky k terapeutickým nebo profylaktickým účelům, v odměřených dávkách), kterých se v roce 2016 přivezlo za 5,5 mld. Kč.

Z **polotovarů a materiálů** (SITC 6) dovážíme hlavně kovové výrobky (neelektrické břitvy a holící čepelky), textilní příze a tkaniny, železo a ocel.

Oddělení informačních služeb – ústředí

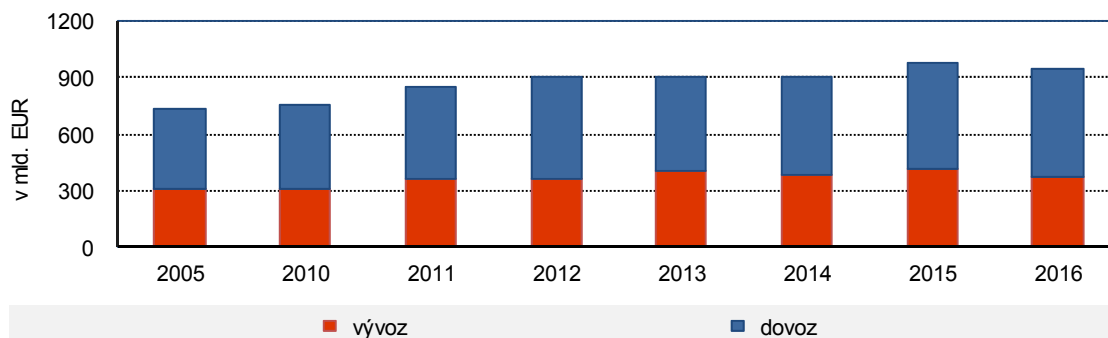
ANALÝZA
Zahraniční obchod Spojeného království s Evropskou unií⁵

Podle dat statistického úřadu Evropské unie Eurostat dosáhla v roce 2016 hodnota obratu zahraničního obchodu Spojeného království 944,2 mld. EUR. Znamená to, že měřeno velikostí obchodní výměny států Evropské unie se tato země umístila na čtvrtém místě za Německem, Francií a Nizozemskem.

Tabulka 8 Obchod vybraných členských států EU28 v roce 2016

Obrat	Vývoz	Dovoz
v mld. EUR		
Německo 2 163,3	Německo 1 210,3	Německo 953,0
Francie 970,6	Nizozemsko 514,7	<i>Spojené království</i> 574,4
Nizozemsko 969,5	Francie 452,9	Francie 517,7
<i>Spojené království</i> 944,2	Itálie 417,0	Nizozemsko 454,8
Itálie 782,4	Spojené království 369,9	Itálie 365,4
Belgie 689,5	Belgie 357,6	Belgie 331,9
Španělsko 539,1	Španělsko 259,7	Španělsko 279,4
Polsko 361,3	Polsko 183,0	Polsko 178,3
Rakousko 279,6	<i>Česká republika</i> 147,1	Rakousko 141,9
<i>Česká republika</i> 275,6	Rakousko 137,7	<i>Česká republika</i> 128,5

Spojené království dlouhodobě více dováží, než vyváží, a jeho **balance se zbožím** je tudíž trvale záporná. V roce 2016 se britský deficit prohloubil na 204,5 mld. EUR (z toho 114,8 mld. EUR se státy Evropské unie) a byl tak největší od roku 2000.

Graf 8 Zahraniční obchod Spojeného království


Na celkovém **vývozu** Evropské unie se v roce 2016 tato země podílela 7,6 %. Spojené království jako jedna ze dvou zemí (ještě Kypr) vyvezla více zboží do zemí mimo Evropskou unii (194,4 mld. EUR) než do států Unie (175,4 mld. EUR). Podíl EU na celkovém exportu Británie tak v roce 2016 činil 47,4 %, zatímco v roce 2005 dosahoval 56,6 %.

⁵ Zdroj: Eurostat, databáze zahraničního obchodu EU, 15. února 2017.

ANALÝZA
Tabulka 9 Zahraňní obchod Spojeného království

	2005	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016
	v mld. EUR							
Obrat	731,6	759,1	851,8	909,1	904,0	900,0	979,3	944,2
Vývoz	314,2	313,8	363,9	368,0	407,1	380,3	414,7	369,9
Dovoz	417,4	445,3	487,9	541,1	497,0	519,7	564,6	574,4
Bilance	-103,2	-131,5	-124,0	-173,1	-89,9	-139,5	-149,8	-204,5

Celkový britský vývoz byl ve sledovaném období nejvyšší v roce 2015, kdy meziročně stoupl o 9,0 % a dosáhl hodnoty 414,7 mld. EUR. V roce 2016 Británie vyvezla ve srovnání s předchozím rokem o 10 % méně zboží. Její export klesl o téměř 45 mld. EUR na 369,9 mld. EUR.

Největším odběratelem britského zboží byla v uvedeném roce Evropská unie jako celek, z čehož téměř čtvrtina exportu směřovala do Německa, za kterým následovala Francie, Nizozemsko a Irsko. Ze států mimo EU je významný obchod se Spojenými státy, který je zároveň nejvyšší v celkovém pořadí.

Tabulka 10 Vývoz Spojeného království do vybraných států

Stát	2005		Stát	2016	
	v mld. EUR	podíl v %		v mld. EUR	podíl v %
Celkem	314,2	100,0	Celkem	369,9	100,0
Spojené státy	42,4	13,5	Spojené státy	54,8	14,8
Německo	31,6	10,1	Německo	39,5	10,7
Francie	27,9	8,9	Francie	23,6	6,4
Irsko	23,6	7,5	Nizozemsko	23,2	6,3
Nizozemsko	18,4	5,9	Irsko	20,7	5,6
Belgie	16,2	5,2	Švýcarsko	17,4	4,7
Španělsko	15,4	4,9	Čína	16,3	4,4
Itálie	12,4	4,0	Belgie	14,2	3,8
Švýcarsko	11,4	3,6	Itálie	11,8	3,2
Česká republika	1,6	0,5	Česká republika	2,6	0,7

Česká republika se v žebříčku vývozních partnerů zařadila na 26. místo, a to za Norsko, Ruskou federaci a Dánsko, avšak před Jižní Afriku, Brazílii a Katar. Zastoupení Česka na celkovém britském vývozu se v roce 2016 nepatrně zvýšilo na 0,7 % proti 0,5 % v roce 2005.

Z nových členských států Evropské unie se před Českem umístilo v roce 2016 na 19. místě pouze Polsko s podílem 1,4 %, za Českem pak s podílem 0,4 % Maďarsko na 32. místě a na 50. místě s podílem 0,2 % Slovensko.

Oddělení informačních služeb – ústředí

ANALÝZA

Na rozdíl od kolísavě se vyvíjejícího vývozu, **dovoz** Spojeného království od roku 2005 (s výjimkou let 2013 a 2014) rostl. V roce 2016 dosáhl 574,4 mld. EUR, což bylo o 9,8 mld. EUR více než v předchozím roce a o 157,0 mld. EUR více než v roce 2005.

Spojené království bylo v roce 2016 druhým největším dovozcem Evropské unie s podílem 12,1 % na celkovém dovozu EU, přičemž na dovozu z mimoevropských států byl jeho podíl ještě větší (16,7 %). Spojené království dovezlo nejvíce zboží z Německa (13,6 %), Spojených států a Číny (shodný podíl 9,3 %) a Nizozemska (7,3 %).

Tabulka 11 Dovoz Spojeného království z vybraných států

Stát	2005		Stát	2016	
	v mld. EUR	podíl v %		v mld. EUR	podíl v %
Celkem	417,4	100,0	Celkem	574,4	100,0
Německo	53,6	12,8	Německo	78,0	13,6
Spojené státy	29,3	7,0	Spojené státy	53,5	9,3
Francie	28,8	6,9	Čína	53,2	9,3
Nizozemsko	27,8	6,7	Nizozemsko	41,9	7,3
Čína	24,6	5,9	Francie	30,0	5,2
Belgie	19,2	4,6	Belgie	28,5	5,0
<i>Česká republika</i>	<i>2,7</i>	<i>0,6</i>	<i>Česká republika</i>	<i>6,6</i>	<i>1,1</i>

Z celkové hodnoty zboží dovezeného do Spojeného království v roce 2016 pocházelo z České republiky 1,1 %, čemuž na seznamu britských dovozních partnerů odpovídá dvacátá pozice.

Z nových členských států Evropské unie⁶ se před Českem umístilo v roce 2016 na 14. místě pouze Polsko s podílem 1,9 %, za Českem pak s podílem 0,6 % Maďarsko na 30. místě a na 33. místě s podílem 0,5 % Slovensko.

Kontakt

Mgr. Karel Král

Tel.: 274 052 161

E-mail: karel.kral@czso.cz

Zpracoval

Odbor statistiky zahraničního obchodu

⁶ Nové státy EU: Bulharsko, Česká republika, Estonsko, Chorvatsko, Kypr, Litva, Lotyšsko, Maďarsko, Malta, Polsko, Rumunsko, Slovensko, Slovinsko.